

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

im. Mikołaja Kopernika w Brzesku

ROK SZKOLNY 2026/2027

(klasy I, II, III, IV)

Program realizacji doradztwa zawodowego dla liceum ogólnokształcącego zawiera:

I. Podstawy prawne

II. Założenia ogólne programu

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

V. Warunki, sposoby/formy, metody realizacji programu

VI. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

VII. Ewaluacja programu

I. Podstawa prawna

Program realizacji doradztwa zawodowego opracowano na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2026 r. poz.73);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół: narzuca na szkoły obowiązek ustalenia dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć z doradztwa zawodowego;
- Statutu szkoły, w szczególności zapisów dotyczących organizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ).

II. Założenia ogólne programu

Program stanowi:

-realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczniów liceum ogólnokształcącego systemowej koncepcji doradztwa zawodowego, rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;

- uszczegółowienie działań wynikających z Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Głównym założeniem programu jest dobór treści zajęć w odniesieniu do procesu świadomego kształtowania własnej kariery z uwzględnieniem:

- zmian rozwojowych uczniów, które warunkują ich realizację na każdym etapie edukacyjnym;

- potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli;

- treści programowych właściwych dla liceum ogólnokształcącego;
- lokalnych i regionalnych uwarunkowań rynku pracy;
- informacji o możliwościach dalszego kształcenia;
- prognoz zapotrzebowania na pracowników;
- wyników karier absolwentów;
- współpracy z pracodawcami i przedstawicielami branż;
- zmian technologicznych i ich wpływu na świat zawodów;
- wykorzystania cyfrowych narzędzi informacji i doradztwa zawodowego.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów:

1. Poznanie własnych zasobów;
2. Świat zawodów i rynek pracy;
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Treści są sukcesywnie pogłębiane/poszerzane w kolejnych latach kształcenia. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia na poziomie liceum ogólnokształcącego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających poznanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji z uwzględnieniem ich zmian.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary treści programowych doradztwa zawodowego ujętych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku z późniejszymi zmianami, na podstawie których opracowano cele szczegółowe działań.

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: umiejętność określania przez uczniów zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów przez uczniów, umiejętność wyszukiwania oraz przetwarzania informacji o zawodach, kwalifikacjach, stanowiskach pracy i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwania i utrzymania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, umiejętność zaprezentowania się podczas rozmowy kwalifikacyjnej, umiejętność scharakteryzowania instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjnej (PSZ, OHP, agencje zatrudnienia), umiejętność analizowania i interpretowania prognoz zapotrzebowania w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy oraz prognoz prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, wykorzystywanie umiejętności cyfrowych w celu efektywnego poszukiwania ogólnodostępnych platform, stron internetowych i portali zawierających oferty pracy, umiejętność charakteryzacji możliwości nabywania kwalifikacji z zakresu edukacji pozaformalnej w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz posługiwania się Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, umiejętność określania korzyści z uczenia się przez całe życie, umiejętność analizowania możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji, umiejętność wskazywania kontynuowania nauki, umiejętność określania wpływu nowych technologii w tym sztucznej inteligencji na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: umiejętność określania celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej, umiejętność sporządzania Indywidualnego Planu Działania, umiejętność podejmowania decyzji co do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej.

KLASY I

L.P	Temat zajęć uwzględniający treści programowe	Klasa	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.	Portfolio, dokumentuj i organizuj swój rozwój. Bilans własnych zasobów – co jest ważne. (1.1)	1A, 1BF, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy
2.	Moje zasoby i nieodkryte obszary.(1.2)	1A, 1BF, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas
3.	Stan zdrowia, a wykonywanie zadań zawodowych (1.3)	1A, 1BF, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas.
4.	Wady i zalety wykonywania danego zawodu. Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej.(1.4)	1A1, 1BF, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy.
5.	Mój profil klasy i moje zasoby a wymagania rekrutacyjne	1A1, 1A2, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy

	uczelni wyższych.(1.5)			
6.	Moje wartości a praca i etyka zawodowa w literaturze i kulturze. (1.6)	1A1, 1A2, 1C, 1D, 1G	Cały rok szkolny	Nauczyciele języka polskiego.

KLASY II

L.P	Temat zajęć uwzględniający treści programowe	Klasa	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.	Wybieram zawód. Moja mapa zawodów. (2.1)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu roku szkolnego.	Wychowawcy klasy.
2.	Zderzenie z rynkiem pracy nie musi boleć- analiza informacji o zmianach na rynku pracy z uwzględnieniem dostępnych prognoz zapotrzebowania na pracowników w określonych zawodach. (2.2), (2.10)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu roku szkolnego.	Doradca zawodowy
3.	Formy zatrudnienia. Rodzaje umów o pracę i sposoby ich rozwiązywania. Prawa i obowiązki pracownika. (2.3)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu roku szkolnego.	Nauczyciel przedmiotu Biznes i Zarządzanie.

4.	Konfrontacja własnych zasobów z zapotrzebowaniem na rynku pracy.(2.4)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu roku szkolnego.	Nauczyciel przedmiotu Biznes i Zarządzanie.
5.	Formy aktywizacji zawodowej, ich znaczenie oraz możliwości realizacji. (2.5)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu całego roku szkolnego.	Doradca zawodowy.
6.	Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych związanych z ubieganiem się o pracę. (2.6)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu całego roku szkolnego.	Nauczyciel przedmiotu Biznes i Zarządzanie.
7.	Autoprezentacja – jak skutecznie zaprezentować się na rozmowie o pracę. (2.7)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu całego roku szkolnego	Nauczyciel przedmiotu Biznes i Zarządzanie.
8.	Etapy zakładania własnej działalności gospodarczej. Instytucje wspomagające ten proces.(2.8)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu całego roku szkolnego.	Nauczyciel przedmiotu Biznes i Zarządzanie.
9.	Instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej i ich charakterystyka. (2.9)	2A1, 2A2, 2C, 2D, 2G	W ciągu całego roku szkolnego.	Doradca zawodowy.

KLASY III

L.P	Temat zajęć uwzględniający treści programowe	Klasa	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.	Wykorzystanie nowych technologii i Internetu w poszukiwaniu dalszych form kształcenia i poszukiwania pracy. (3.1), (2.11)	3A, 3D, 3G	W ciągu całego roku szkolnego	Nauczyciel wychowawca
2.	Dlaczego warto uczyć się przez całe życie? Idea LLL.(3.2)	3A, 3D, 3G	W ciągu całego roku szkolnego	Doradca zawodowy
3.	Zintegrowany System Kwalifikacji - co to jest i do czego służy? Nabycie umiejętności posługiwania się Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji.(3.3), (2.12)	3A, 3D, 3G	W ciągu całego roku szkolnego	Doradca zawodowy
4.	Moje plany zawodowe a możliwości kontynuowania nauki.(3.4)	3A, 3D, 3G	W ciągu całego roku szkolnego	Wychowawca klasy.
5.	Wpływ nowych technologii , w tym sztucznej inteligencji na zmiany w zawodach	3A, 3D, 3G		Doradca zawodowy/nauczyciel informatyki

	i formach zatrudnienia. (3.5)			
--	-------------------------------	--	--	--

KLASY IV

L.P	Temat zajęć uwzględniający treści programowe	Klasa	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.	1.1. Techniki zarządzania sobą w czasie. (4.1)	4A1, 4A2, 4B, 4C, 4D, 4G	W ciągu całego roku szkolnego.	Wychowawca klasy.
	1.2 Planuję realizację celu.(4.1)	4A1, 4A2, 4B, 4C, 4D, 4G	W ciągu całego roku szkolnego.	Doradca zawodowy
2.	Tworzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD) z wykorzystaniem dodatkowych informacji z systemu ELA (4.2).	4A1, 4A2, 4B, 4C, 4D, 4G	W ciągu całego roku szkolnego	Doradca zawodowy
3.	Etapy i techniki pomocne przy podejmowaniu decyzji. Wybór dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej.(4.3)	4A1, 4A2, 4B, 4C, 4D, 4G	W ciągu całego roku szkolnego	Doradca zawodowy

V. Warunki, sposoby/formy i metody realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a. podczas grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- b. w trakcie bieżącej pracy z całą klasą prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą oraz innych zajęciach;
- d. w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego lub innych specjalistów (psycholog, pedagog, pedagog specjalny), wychowawców, nauczycieli;
- e. na zajęciach z wiązanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- f. podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w:
 - szkole (np. Szkolny Dzień Kariery, Tydzień Przedsiębiorczości, zajęcia wykorzystujące gry edukacyjne np. Branżowe Symulacje Biznesowe REVAS, Chłopska Szkoła Biznesu, Oil City- galicyjska gorączka czarnego złota, spotkania z przedstawicielami zawodów, absolwentami, pracodawcami, realizowane projekty, spotkania z rodzicami podczas np. zebrań, przesyłanie informacji rodzicom i uczniom drogą elektroniczną);
 - poza szkołą (np. udział w Targach Edukacyjnych, Salonie Maturzystów, wizyty zawodoznawcze u pracodawców, Branżowym Centrum Umiejętności, wycieczkach edukacyjnych, wyjazdach i spotkaniach na uczelniach).

Działania związane z doradztwem zawodowym są zaplanowane w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) i realizowane przez całą kadrę pedagogiczną. Koordynatorem działań jest doradca zawodowy.

Doradztwo zawodowe jest również prowadzone w szkole dla rodziców uczniów poprzez:

- indywidualny kontakt rodziców z doradcą zawodowym i innymi specjalistami wspomagającymi proces podejmowania decyzji oraz planowania drogi edukacyjno – zawodowej (np. psycholog, pedagog, pedagog specjalny) w gabinecie nr 21A lub 015.
- przekazywanie istotnych informacji przez dziennik elektroniczny, oraz podczas zebrań z rodzicami;
- poprzez organizację warsztatów/spotkań w ramach potrzeb rodziców;
- zamieszczanie na stronie szkoły stron internetowych, linków wartych polecenia.

Działania doradcze obejmujące rodziców uczniów mają na celu przygotowanie ich do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz w podejmowaniu i zmianach decyzji edukacyjno-zawodowych.

W realizację programu doradztwa zawodowego są włączeni są następujący partnerzy:

- przedstawiciele instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym – zwłaszcza specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzesku, Powiatowego Urzędu Pracy w Brzesku; Powiatowego Centrum Edukacji w Brzesku;
- przedstawiciele pracodawców i innych instytucji edukacyjnych/ kulturalnych np. uczelni wyższych, szkół policealnych, RCKiB w Brzesku, Biblioteki Pedagogicznej w Tarnowie – filia w Brzesku, Branżowego Centrum Umiejętności w Brzesku, szkół zawodowych, Sądu Rejonowego w Brzesku, Starostwa Powiatowego w Brzesku, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Brzesku, Komendy Powiatowej Policji w Brzesku, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych itp.
- absolwenci szkoły;
- przedstawiciele określonych zawodów.

Doradztwo zawodowe na poziomie liceum ogólnokształcącego jest ukierunkowane na:

- a. kształtowanie proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji,

b. kształtowanie sprawczości uczniów, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.

c. eliminacje stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych

d. wspieranie uczniów przy weryfikacji podjętych już decyzji zawodowych i podejmowaniu kolejnych wyborów.

Zajęcia doradztwa zawodowego są planowane w sposób, który umożliwia wykorzystanie metod aktywizujących, dobieranych z uwzględnieniem m.in. wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte. W trakcie zajęć uczeń planuje, podejmuje działania, decyduje i je argumentuje.

Metody, narzędzia pracy stosowane podczas realizacji programu:

Prelekcje, gry dydaktyczne, wykłady, prezentacje multimedialne, metoda przypadków, portfolio, burza mózgów, objaśnienia, testy, ankiety, analiza prognoz zapotrzebowania na pracowników w określonych zawodach, analiza losów absolwentów.

W miarę możliwości i zasadności podczas zajęć wykorzystywane są narzędzia wspierające realizację doradztwa zawodowego w szkole – platformy i narzędzia online, kwestionariusze, narzędzia diagnostyczne, prognozy zapotrzebowania na pracowników, strony internetowe dedykowane doradztwu, wyniki monitoringu karier absolwentów, informacje dotyczące zmian technologicznych w tym sztucznej inteligencji, informacje dotyczące zawodów i kwalifikacji (np. miasto zawodów w Mapa Karier, Kahoot, Canva, Kwestionariusz Moja Kariera, testy i ankiety skłonności zawodowych, Test Wartości Pracy, Barometr Zawodów, System ELA, Zintegrowana Platforma Edukacyjna) co zwiększa ich atrakcyjność i jednocześnie rozwija kluczowe kompetencje uczniów.

Testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych pełnią funkcję wspomagającą i ich wyniki omawia się indywidualnie z uczniem.

Jedną z możliwości realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w liceum jest wolontariat oraz przynależność do różnych organizacji szkolnych. Ma to istotny wpływ na sprawdzenie przez uczniów stopnia dopasowania własnych predyspozycji i preferencji do środowiska pracy związanego z danym zawodem bądź też rozwijania kompetencji pożądanых na współczesnym rynku pracy. Ponadto kształtuje postawę pracy polegającą na samodzielnym

i odpowiedzialnym planowaniu zadań i ich konsekwentnej realizacji. Ważnym elementem wolontariatu jest również kształtowanie kompetencji obywatelskich i orientacji prospołecznej.

Wzmocnienie doskonalenia podejmowanych działań odbywać się będzie na podstawie ewaluacji.

Efektem końcowym cyklu zajęć z doradztwa zawodowego realizowanych w liceum ogólnokształcącym będzie stworzony przez ucznia Indywidualny Plan Działania (IPD). Zachęca się również do stworzenia przez ucznia portfolio ze zgromadzonymi efektami pracy w formie online lub papierowej.

VI. Weryfikacja efektów zajęć

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania podczas zajęć uczniowie odwoływać się będą do autorefleksji i samooceny. Weryfikacja efektów zajęć będzie się odbywała poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć zadawane w celu uzyskania informacji zwrotnych na temat zajęć;
- zdania niedokończone pobudzające uczestników do refleksji na temat działań związanych z własnym rozwojem i innymi elementami doradztwa zawodowego;
- wypracowanie przez ucznia liceum wymiernych efektów, np. stworzenie Indywidualnego Planu Działania w odniesieniu do wyznaczonego celu edukacyjno – zawodowego z uwzględnieniem swoich zasobów, zgromadzenie składowych portfolio (efekty pracy indywidualnej i grupowej);

Taki sposób weryfikacji uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań, predyspozycji, kompetencji pod kątem wykonywania określonego zawodu. Umożliwi wybór kierunku dalszego kształcenia. Pomoże także zidentyfikować, wyselekcjonować i uporządkować informacje przydatne w rozwoju edukacyjno-zawodowym z uwzględnieniem całościowego doradztwa kariery.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie dokonywana co roku. Efektem ewaluacji będzie doskonalenie programu służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, rodziców i nauczycieli zaangażowanych w doradztwo zawodowe oraz potrzeb i zmian dokonujących się na rynku pracy z uwzględnieniem przepisów prawnych dotyczących doradztwa zawodowego. Realizacja programu będzie na bieżąco monitorowana. Ewaluacja będzie dokonywana poprzez analizę dokumentacji (tematów zajęć w dzienniku doradcy zawodowego oraz w dziennikach oddziałów klasowych, analizę wytworów pracy uczniów) indywidualne rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami, partnerami z którymi szkoła współpracuje w zakresie realizacji programu oraz analizę wyników obserwacji.

Program został pozytywnie zaopiniowany
przez Radę Pedagogiczną Liceum Ogólnokształcącego
im. Mikołaja Kopernika w Brzesku
dnia 14.09.2026 r.

DYREKTOR LICEUM

mgr Ryszard Ostrowski

